

ПРОЕКТ!

ОБЩИНА КЪРДЖАЛИ

ПЛАН
ЗА ФИНАНСОВО ОЗДРАВЯВАНЕ
на община Кърджали за периода
2019-2020 година

ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящият план за финансово оздравяване на община Кърджали е разработен на основание чл.130д, ал. 3 от Закона за публичните финанси /ЗПФ/ и има за цел постигане на финансова устойчивост и стабилност на общинските финанси, чрез изпълнението на мерки за повишаване събираемостта на приходите и подобряване ефективността на разходите. Откриването на такава процедура е задължително за общините с финансови затруднения, покриващи определени в ЗПФ параметри. Целта на плана за финансово оздравяване е да се идентифицират възможните мерки за излизане на община Кърджали от категорията на финансово затруднените общини и да се приемат последващи стъпки за устойчиво финансово състояние. Направена е кратка оценка на финансовото състояние на общината по определени показатели, както и преглед на стойностите на показателите по чл. 130а от Закона за публичните финанси, заради които се налага изработването на настоящия план. Разгледана е структурата на приходите и разходите по бюджета на община Кърджали за да се потърсят възможностите за оптимизирането ѝ. Идентифицирани са показатели, чието изменение да се наблюдава в процеса на изпълнение на плана, като са посочени и желаните целеви стойности в края на оздравителната процедура. Описани са конкретните мерки, които общинската администрация и общинският съвет ще предприемат по отношение на увеличаване на приходите и намаляване на разходите.

Планът за финансово оздравяване на община Кърджали има за цел в срок за една година от неговото въвеждане в действие да се постигне финансово оздравяване на общината, намиращо израз във финансовата устойчивост и стабилност на общинските финанси, както и да се постигне по-добро управление на публичните ресурси, по-голяма прозрачност в дейността на общината и да се повиши контрола на местно ниво, при спазване на фискалните правила по ЗПФ. Планът е разработен на база методиката на Министерство на финансите за оценка на финансовото състояние на общините.

С Решение № 86, взето с Протокол № 3 от заседание на Общински съвет Кърджали, проведено на 25.03.2019 г. , Общински съвет гр. Кърджали открива процедура по финансово оздравяване на общината, както е предвидено в чл. 130д, ал.2 от ЗПФ, и възлага на кмета да изготви проект на План за финансово оздравяване и да проведе публично обсъждане с местната общност.

В процедурата за финансово оздравяване се вземат предвид интересите на местната общност. Откриването на такава процедура е задължително за общините с финансови затруднения, каквато е и община Кърджали.

Анализът на разходите през последните 4 години показва следните тенденции:

- Прехвърляне на допълнителни отговорности от страна държавата към общините, без те да са ресурсно обезпечени;
- Увеличение на минималната работна заплата от 2015-2018 г., която следва да се обезпечи със собствен ресурс;
- Тенденция към намаление на натуралния показател в образованието и здравеопазването, а от там и увеличаване стойността на дофинансирането в тези функции;
- Заделяне на значителен ресурс за съфинансиране, корекции и допълнителни разходи по европейски проекти и национални програми;

- Прехвърлени просрочени задължения от минали години;

Изброените тенденции в разходните отговорности, довели до натрупване на просрочени задължения на общината, и недостатъчните собствени приходи, с които не могат да се покрият текущите разходи за местни дейности и да остават за погасяване на дългове, са основните причини за затрудненото финансово състояние на общината.

Планът за финансово оздравяване е израз за ограничаване на негативните ефекти върху бюджета и върху местната общност.

ЦЕЛИ

Целта е чрез анализ на финансовите показатели да се установят пропуски в организацията и управлението на дейността и да се открият насоки за повишаване на устойчивото финансово състояние.

С предложения план за финансово оздравяване на Община Кърджали, общинското ръководство цели:

1. Осигуряване на финансова стабилност на общината и структурите към нея, с цел постигане на финансова устойчивост;
2. Увеличаване равнището на събираемост за данък върху недвижимите имоти и данъка върху превозните средства;
3. Намаляване на неразплатени просрочени задължения;
4. Намаляване на наличните задължения за разходи по бюджета на общината.

КРИТЕРИИ ЗА ОБЩИНИ С ФИНАНСОВИ ЗАТРУДНЕНИЯ

Финансовото състояние на община Кърджали към 31.12.2018 г. е оценено по разработената от Министерство на финансите "Методика за оценка на финансовото състояние на общините". В методиката са разписани основните показатели, които характеризират финансовата самостоятелност и финансовите резултати от дейността на общината, както и правилата, по които те се изчисляват. Изготвената оценка дава представа за състоянието и възможностите на общината за разпределение на наличните ресурси и предоставянето на публични услуги на местната общественост текущо и в сравнителен план.

Съгласно разработената от Министерство на финансите оценка на финансовото състояние на общините, община Кърджали отговаря или не отговаря на следните критерии съгл.чл.130а,ал.1 от ЗПФ:

1. Не се спазват фискалните правила по чл.32, ал.1 от Закона за публичните финанси (Годишният размер на плащанията по общинския дълг във всяка отделна година не може да надвишава 15 на сто от средногодишния размер на собствените приходи и общата изравнителна субсидия за последните три години) - община Кърджали спазва тези правила и не отговаря на критерия;
2. Наличните към края на годината задължения за разходи по бюджета на общината надвишават 15 на сто от средногодишния размер на отчетените разходи за

последните 4 години - община Кърджали отчита размер 42,4%, като надвишава с 27.4% допустимата граница и с това отговаря на критерия;

3. Наличните към края на годината поети ангажменти за разходи по бюджета на общината надвишават 50 на сто от средногодишния размер на отчетените разходи за последните 4 години - община Кърджали отчита дял на поетите ангажменти 9,3% и не отговаря на критерия;

4. Наличните към края на годината просрочени задължения по бюджета на общината надвишават 5 на сто от отчетените за последната година разходи на общината - община Кърджали отчита размер 11,8%, като надвишава с 6,8% допустимата граница и с това отговаря на критерия;

5. Бюджетното салдо по бюджета на общината през последните три години е отрицателна величина за всяка една от трите години - община Кърджали отчита излишък през 2016 г. и 2017г., и дефицит (отрицателно салдо) през 2018 г., с което не отговаря на критерия;

6. Осредненото равнище на събираемост за данъка върху недвижимите имоти и данъка върху превозните средства е под осреднената събираемост на двата данъка за всички общини, отчетена за последната година - при средно равнище на събираемост 71,4% за страната, по данни на МФ, община Кърджали отчита размер 60,3%, с което отговаря на критерия;

Следва да се отбележи, че методиката на Министерство на финансите отчита единствено събираемостта на облога за съответната година и не отчита усилията по събиране на недоборите от минали години. През 2017 г.на община Кърджали бяха обжалвани и отменени приетите през 2016 г.увеличени ставки на данък върху недвижимите имоти и данък върху превозните средства. Задълженията по тези данъци бяха преизчислени на всички данъчно задължените лица. Така платените през 2017 г. данъци се явиха като надвнесени суми, но през 2018 г. бяха автоматично прихванати от текущите задължения и така остатъка за събиране стана по-малък. В резултат драстично се намали събираемостта на облога в размер на 462 836лв. –за данък върху недвижимите имоти и 300 872лв.-за данъка върху превозните средства .

Община Кърджали направи възражение към Министъра на финансите за осреднената събираемост по двата данъка, която по наши оценки е 80%.

Към 31.12.2018г. Община Кърджали отговаря на три от шестте критерия за оценка на МФ, което индикира, че общината е в състояние на финансово затруднение.

В таблицата по-долу са дадени показателите на 6-те критерия за община Кърджали, изчислени според методиката на Министерство на финансите:.

Стойностни показатели на критериите за община Кърджали чл.130а, ал.1 от Закона за публичните финанси

Показател	отчет 2015	отчет 2016	отчет 2017	отчет 2018
Годишен размер на плащанията по дълга	x	x	x	1 891 505
<i>Приходи</i>	15 439 747	15 742 622	21 091 889	16 331 601
<i>Обща изравнителна субсидия</i>	2 857 400	3 105 800	3 105 800	3 497 400
Размер на приходите и общата изравнителна субсидия	18 297 147	18 848 422	24 197 689	19 829 001
Съотношение на плащанията по дълга към средногод. размер на приходите и общата изравнителна субсидия за последните 3 години (до 15%)	x	x	x	9.3%
Наличните към края на годината задължения за разходи	x	x	x	23 260 649
Размер на отчетените разходи	49 685 750	50 640 879	57 135 827	61 456 131
Съотношение на наличните към края на год. задължения за разходи към средногод. размер на разходите за последните 4 години. (до 15%)	x	x	x	42.4%
Наличните към края на годината поети ангажименти за разходи	x	x	x	9 426 064
Размер на отчетените/прогнозни разходи	49 685 750	50 640 879	57 135 827	61 456 131
Съотношение на наличните към края на год. поети ангажименти за разходи към средногод. размер на разходите за последните 4 г. (до 50%)	x	x	x	17,2%
Налични в края на годината просрочени задължения	13 084 275	15 125 000	15 032 960	7 257 000
Размер на отчетените/прогнозни разходи	49 685 750	50 640 879	57 135 827	61 456 131
Съотношение на наличните към края на годината просрочени задължения към отчетените за последната год. разходи. (до 5%)	x	x	x	11,8%
Бюджетно салдо	1 474 807	1 387 540	1 418 702	-821 496
<i>Начислени задължения (облог) с приспадната отстъпка за данък върху недвижимите имоти (ДНИ) за текущата година</i>	x	x	x	1 795 662
<i>Плащания за ДНИ за текущата година</i>	x	x	x	1 053 192
Събираемост на данък върху недвижимите имоти (ДНИ)	57,4%	51,5%	100%	58.7%
<i>Начислени задължения (облог) с приспадната отстъпка за данък върху превозните средства (ДПрС) за текущата година</i>	x	x	x	2 128 448
<i>Плащания за ДПрС за текущата година</i>	x	x	x	1 338 536
Събираемост на данък върху превозните средства (ДПрС)	68,1%	49,9%	88,7%	62.9%
Осреднено равнище на събираемост на ДНИ и ДПрС	62,8%	50,7%	94,4%	60.8%

Забележки: 1. За показателя "Обща изравнителна субсидия" се взема стойността на тази субсидия, определена в закона за държавния бюджет за съответната година.

2. За показателя "Задължения за разходи" се използват прогнозните кредитни салда на сметки 4010, 4030, 4241, 4281, 4282, 4291, 4523, 4548, 4568, 4845, 4847, 4848, 4853, 4861, 4863, 4877, 4878, 4897, 4898, 4971, 4972, 4975, 4976, 4978, 4979.

3. За показателя "Поети ангажименти за разходи" се използва прогнозното кредитно салдо на сметка 9200.

4. Показателят "Размер на отчетените/прогнозните разходи" включва общата сума на разходите без §19-00.

5. Показателят "Събираемост" представлява съотношение на събраната сума (плащания) към начислените задължения (облог) за съответната текуща година, намалени с ползваната отстъпка за съответния вид данък

ОЦЕНКА НА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ НА ОБЩИНА КЪРДЖАЛИ

За наблюдавания 4 годишен период 2015г.-2018г. средногодишния размер на разходите е **54 729 647лв.**, като касовото изпълнение на разходите по бюджета на Община Кърджали е както следва:

-за 2015 г. е в размер на 49 685 750 лв.

-за 2016 г. е в размер на 50 640 879 лв.

-за 2017 г. е в размер на 57 135 827 лв.

-за 2018 г. е в размер на 61 456 131 лв.

Просрочените задължения на Община Кърджали :

-за 2015 г. е в размер на 13 084 275 лв.

-за 2016 г. е в размер на 15 125 000 лв.

-за 2017 г. е в размер на 15 032 960 лв.

-за 2018 г. е в размер на 7 257 000 лв.

Просрочените задължения към 31.12. 2018 г. са основно за текуща издръжка - 5 724 197 лв. (78.88%), а за капиталови разходи са в размер на 1 532 803 лв. (21.12%). Голяма част от просрочията са за разходи по благоустройствени дейности (озеленяване, поддържане на обществени места, благоустрояване на населените места, основен ремонт и поддръжка на сградния фонд и инфраструктурата) и храна за детските градини и домашен социален патронаж. Налични са и просрочени задължения за безплатен транспорт на деца и ученици до 16 години, поради недостатъчен размер на целевото финансиране от държавния бюджет. Въпреки снижаването на просрочените задължения, този показател все още не е съгласно изискванията на ЗПФ до 5% към отчетените за последната 2017 г. разходи-за община Кърджали е 11,8%. Причините за допускането на просрочените задължения, въпреки полагащите усилия за намаляването им, са многократно посочвани: от една страна - общинските отговорности, пораждащи извършването на неотложни разходи, а от друга – недостатъчните местни приходи предвид социалната и техническа инфраструктура на общината, почти достигнатия социален максимум на местните такси и цени на услуги и отражението на финансово-икономическата криза през последните години. Общите

икономически и социални условия в Община Кърджали са сравнително по-неблагоприятни от средните за страната. Това влияе и върху финансовото състояние на общината.

Общинският дълг към 31.12.2018г. е в размер на 1 891 505 лв. .Съотношението на плащанията по дълга към средногодишният размер на приходите и общата изравнителна субсидия за последните 3 години при изискване на ЗПФ до 15% за община Кърджали е 9,3% .

Бюджетното салдо през последните 3 последователни години е положителна величина –отговаря на изискванията на ЗПФ - съответно 1 387 540 лв. - за 2016г, 1 418 702 лв. - за 2017г., като за 2018г. е отрицателно -/821 496 лв. и ще е необходимо да се съблюдава внимателно за следващите 2 години.

ФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ, ОПРЕДЕЛЕНИ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ, С ЦЕЛ ПОСТИГАНЕ НА ФИНАНСОВА УСТОЙЧИВОСТ И СТАБИЛНОСТ

Финансовото състояние на община Кърджали е оценено по разработената от Министерство на финансите Методика за оценка на финансовото състояние на общините. В методиката са разписани основните показатели, които характеризират финансовата самостоятелност и финансовите резултати от дейността на общината, както и правилата, по които те се изчисляват.

Оценката се извършва на база показатели, които са ключови за финансовото направление на общините и по които се оценява развитието им спрямо определен момент.

1. Показатели за финансова самостоятелност

Финансовата самостоятелност на една община е обезпечена, ако тя има потенциал да генерира собствени приходи, които формират над 70% от общите приходи в бюджета ѝ. Относително самостоятелна е община, ако съотношението на собствените ѝ приходи към общите приходи е между 50% и 70%. Ако това съотношение е под 50%, общината е в силна зависимост във финансово отношение от централния бюджет. Показателна за финансовата самостоятелност е и степента на покритие на местните разходи със собствени приходи, т.е. успява ли общината да финансира разходите си за местни дейности със собствени приходи. Тези показатели за община Кърджали са както следва:

Показатели за финансова самостоятелност

	Показатели	2015 г.	2016 г.	2017г	2018г.	Средно
1.	Собствени приходи (лв.)	15 392 552	15 746 429	21 091 889	16 331 601	
2.	Общо приходи (лв.)	50 129 838	50 640 879	57 135 827	61 456 151	
3.	Дял на собствените приходи от общите приходи (%)	33,27%	30,14%	34,58%	27,08%	31,27%
4.	Разходи за местни дейности (лв.)	22 204 916	20 518 275	25 051 727	25 962 273	
5.	Покритие на разходите за местна дейност със собствени приходи	69,32%	76,71%	84,19%	62,91%	73.28%

За предходния четиригодишен период относителният дял на собствените приходи в общите бюджетни приходи на община Кърджали е средно 31,27%. Това означава, че общината в значителна степен е зависима от трансферите от централната власт.

През периода от 2015г. до 2018 г. общината не успява да покрие изцяло разходите си за местни дейности със собствени приходи и трябва да търси допълнителни средства. Степента на покритие е около 73.28%, а за останалите 26.72% трябва да се разчита на други средства. Тенденцията за спадане към 2018г. ,показва необходимостта от актуализиране на ставките на местните данъци и такси. Така финансовата самостоятелност на общината към 2018г. е силно ограничена.

2. Показатели за финансова устойчивост

-*Бюджетното салдо* спрямо общите постъпления по отчет – изменението в постъпленията и разходите да формира бюджетен излишък. Възможността на общината да създава приходи е да изследва съотношението между бюджетното салдо и общите приходи, от което да се направят изводи за рационалното използване на разполагаемите ресурси;

-*Размера на дълга*, като процент от собствените приходи и изравнителната субсидия – спазване разпоредбите на Закона за общинския дълг и ЗПФ;

-*Дял на просрочените задължения от собствените приходи и изравнителната субсидия* – по-нисък дял на просрочените задължения, ефективно управление, неразривно свързано с управлението на риска и ефективността на финансово управление и контрол .

Показатели за финансова устойчивост

	Показатели	2015 г.	2016 г.	2017г	2018г.
1.	Бюджетно салдо (лв.)	1 478 406	1 387 540	1 418 702	-821 496
2.	Общо приходи (лв.)	50 129 838	50 640 879	57 135 827	61 456 151
3.	Салдо спрямо общите постъпления	3,19%	2,66%	2,33%	-1,36%
4.	Размер на дълга,(лв.)		9 938 113	2 677 107	1 891 505
5.	Собствени приходи, (лв.)	15 392 552	15 738 929	21 091 889	16 331 601
6.	Изравнителна субсидия, (лв.)	2 857 400	3 105 800	3 105 800	3 497 400
7.	Дълг към собствени приходи и изравнителна субсидия	14,96%	50,05%	13,89%	7,79%
8.	Просрочени задължения,(лв.)	13 084 275	15 125 000	15 093 060	7 257 000
9.	Дял на просрочените задължения спрямо собствените приходи и изравнит. субсидия и други трансфери за местни дейности	71,69%	80,26%	77,98%	29,88%

През периода 2015 г. - 2017 г., бюджетът на община Кърджали е приключен с излишък, а през 2018 г. приключва с дефицит. Излишъка по бюджета означава, че с него са финансирани операциите с финансови активи, респективно обслужването на общинският дълг. Дефицитът по бюджета означава, че чрез операции с финансови активи, включително общински дълг, са поети разходи по бюджета на общината. Както бе посочено по-горе, община Кърджали приключва 2018 г. с $-1,36\%$ дефицит по бюджета, при среден размер на дефицита за всички общини в страната през 2018г. в размер на $-1,7\%$. Това налага в следващите две години да се съблюдава внимателно изпълнението на този показател, защото ако три поредни години е отрицателно бюджетното салдо, общината ще е в риск да увеличи показателите, оказващи влияние за оздравителна процедура.

Вторият показател дава информация какъв дял от собствените приходи на общината се разходват за изплащане на поетият общински дълг. Като добро съотношение на привлечения ресурс на една община към общия ресурс се счита дял до 35% . За наличие на съществен риск общината да изпадне в неблагоприятно финансово положение и да изпита затруднения при изплащането на дълга, се счита, когато привлеченият капитал е по-голям от 70% от собствените приходи и трансферите. Размерът на дълга за 2018 г., като процент от планираните приходи и планираната изравнителна субсидия, за община Кърджали е 7.79% , при отчетен средно за всички общини $50,25\%$. Изискването на ЗПФ е до 15% .

Третият показател е делът на просрочените задължения от планираните годишни собствени приходи и изравнителна субсидия. Показателят дава информация за способността на общината да покрие просрочените си задължения в рамките на текущата година. Изменението в дела на просрочените задължения е показател за краткосрочните тенденции по отношение на финансовата стабилност на общината. При средно за всички общини $4,40\%$, дела на просрочените задължения от планираните приходи и планираната изравнителна субсидия за община Кърджали през 2018 г. е в размер на $29,88\%$.

Към 31.12.2018г. просрочените задължения на община Кърджали са в размер на 7 257 000 лева, като просрочията намаляват съществено спрямо отчетените просрочия към 31.12.2017 г.

3. Показатели за ефективност

-Население на един общински служител - степента на административна натовареност на един общински служител се измерва със съотношението на населението на общината към заетия персонал във функцията „Общи Държавни служби”.

Показатели за ефективност

	Показатели за ефективност	2015 г.	2016 г.	2017г	2018г.
1.	Население	126 995	128 138	129388	130 608
2.	Персонал във Функция „Общи Държавни служби	471	480	482	455
3.	Население на един служител	270	267	268	287

През 2018 г. средната стойност на показателя „Население на един общински служител, зает във функция „Общи държавни служби“ за всички общини е 279 жители. Този показател за община Кърджали е 287, с други думи, един служител от делегираната дейност „Общи държавни служби“ е административно натоварен с 287 жители на общината. При 279 жители на един служител средно за страната, един служител в община Кърджали е натоварен със 8 жители повече или до средното за страната.

Дял на разходите за заплати и осигуровки в общите разходи:

	Показатели	2015 г.	2016 г.	2017г	2018г.	Средно
1.	Разходи за заплати и осигуровки на персонала, (лв.)	21 309 624	24 831 377	27 590 789	31 138 065	
2.	Общи разходи, (лв.)	49 685 750	50 640 879	57 135 827	61 456 131	
3.	Дял на разходите за персонал в общите разходи,(лв.)	42,89%	49,03%	48,29%	50,67%	47,72%

Разходите за заплати и осигуровки на персонала обхващат разходите по параграфи 01-00 „Заплати“, 02-00 „Други възнаграждения и плащания“ и 05-00 „Задължителни осигурителни вноски от работодатели“. Тези разходи общо за всички дейности (делегиран и местни) и за всички функции се увеличават от 21 309 624 лв. през 2015 г. до 31 138 065 лв. през 2018 г. През последните 4 години относителният дял на разходите за персонал в община Кърджали е средно около 47,72%. През 2018г. 49,52%е относителният дял на тези разходи средно за страната .

Увеличението на трудовите разходи за периода 2015-2018 год. се дължи на:

- увеличението на минималната работна заплата за страната ведно с осигурителните вноски, което трябва да се обезпечи със собствен ресурс;
- тенденция към намаление на натуралния показател в образованието и здравеопазването, водеща до увеличаване стойността на дофинансиране в тези функции;

- темповете на нарастване на минималната работна заплата доведоха до изпреварване на ръста на индивидуалните работни заплати на служителите, работещи в общинска администрация, здравеопазване, социално подпомагане и грижи и другите сектори от бюджетната сфера. Равнището на заплатите в тези дейности не е променяно от 2008 г. При спазване изискванията на Постановление №129 за приемане на Класификатор на длъжностите в администрацията, на Наредбата за прилагането на Класификатора на длъжностите в администрацията, на Наредба за заплатите на служителите в държавната администрация, на Наредба за условията и реда за оценяване изпълнението на служителите в държавната администрация и на Наредба за длъжностните характеристики на държавните служители, през 2017 г. и 2018 г. се извърши увеличение на индивидуалните работни заплати на служителите от общинската администрация със 7%. В зависимост от увеличението на единните разходни стандарти в дейностите държавна отговорност, заплатите на работещите в сферата на образование, здравеопазване и социални грижи и подпомагане, също бяха увеличени средно над 10%. Съответно с увеличението на стойността на фонд работна заплата се завишава и размера на осигурителните вноски за сметка на работодателя.

4. Показатели за инвестиционна активност

-Дял на капиталовите разходи за делегирани и местни дейности - създаване на местни икономически ресурси и акумулиране на капитала. Инвестиция в инфраструктурата на територията на общината, което ще доведе до по-висок капацитет за развитие и възможност за реализиране на повече приходи.

Показател за инвестиционната активност на една община е относителният дял на капиталовите разходи в общите ѝ разходи. Той показва каква част от акумулираните ресурси общината успява да задели за инвестиции в дълготрайни активи след покриването на текущите разходи. Колкото по-голям е относителният дял на капиталовите разходи спрямо този на текущите, толкова по-активна в инвестиционно отношение е общината.

Показатели за инвестиционна активност

	Показатели	2015 г.	2016 г.	2017г	2018г.	Средно
1.	Капиталови разходи, в.	9 189 047лв.	9 077 521лв.	6 233 948лв.	7 811 096	
2.	Общи разходи, лв.	49 685 750	50 640 879	57 135 827	61 456 131	
3.	Дял на капиталовите разходи в общите разходи, лв.	18,49%	17,93%	10,91%	12,71%	15%

Стойността на показателя говори за сравнително висока инвестиционна активност на община Кърджали. Намаляването в последните 2 години се дължи на липсата на достатъчно собствен ресурс и непроменяните размери на местните данъци и такси. Тенденцията е основната част от Капиталовата програма на община Кърджали да се финансира със средства по проекти от ЕС.

КРИТЕРИИ И ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ФИНАНСОВО ОЗДРАВЯВАНЕ НА ОБЩИНА КЪРДЖАЛИ

Използвайки методиката разработена от МФ и извършения анализ на финансовото състояние на община Кърджали, отчитайки спецификите и тенденциите на развитие на нейния бюджет, са дефинирани няколко показателя, които общината не само ще се стреми да постигне чрез процедурата за финансово оздравяване, а ще търси устойчиво и значително подобрене на финансовите си позиции.

Основната посока за търсене на решение за излизане от финансовото затруднение е да се предприемат мерки за подобряване на показателите, по които община Кърджали отчита негативни резултати, като едновременно с това се запази и подобри състоянието на останалите. За община Кърджали основните критерии за финансово оздравяване са подобряване на следните показатели:

- осреднена събираемост на Данък върху недвижимите имоти и Данък върху превозните средства над средната за страната;
- просрочени задължения под 5% от отчетените за последната година разходи на общината;
- задължения за разходи по бюджета на общината под 15% от средногодишния размер на отчетените разходи за последните 4 г.

Фокусът на програмата за финансово оздравяване 2019-2020 година на община Кърджали е подобряване изпълнението на показателят **осреднена събираемост на Данък върху недвижимите имоти и Данък върху превозните средства**.

ДАНЪЧНИ ПРИХОДИ НА ГЛАВА ОТ НАСЕЛЕНИЕТО. ДАНЪЧНО УСИЛИЕ И СЪБИРАЕМОСТ НА ПРИХОДИТЕ ОТ ДАНЪЦИ

■ Данъчното усилие представлява осредненото съотношение между размерите на ставките на данъка върху недвижимите имоти и данъка при придобиване на имущество по възмезден начин на община Кърджали към съответните максимални ставки, определени със Закона за местните данъци и такси. В община Кърджали данъчното усилие на жителите е под половината от законово допустимото.

Размер на данъците в община Кърджали и максимално допустимите горни граници в ЗМДТ

ВИД ДАНЪК	ПО ЗМДТ	ПО НАРЕЛБА НА ОБЩИНА КЪРДЖАЛИ
1. Данък върху недвижимите имоти	0,1 - 4,5 %	1,2 ‰ и 1,3 ‰
2. Данък върху придобив. на имущество по възмезден начин	0.1 - 3%	2.2%
3. Данък върху превозните средства	до 37 kw, от 0.34 до 1.02 лв/kW	0.44 лв./kW
	37-55 kw от 0.40 до 1.20 лв/kW	0.50 лв./kW
	55-74 kw от 0.54 до 1.62 лв/kW	0.65 лв./kW
	74-110 kw от 1.10 до 3.33 лв/kW	1.10 лв./kW
	над 110 kw от 1.23 до 3.69 лв/kW	1.23 лв./kW
	Ремаркета, автобуси, спец. машини, кранове, товарни автомобили	Преобладаващо на минималните граници определени в ЗМДТ
4. Патентен данък	Според зоните и дейностите	От 10% до 50% от макс. размер определен в ЗМДТ

Очевиден е потенциалът за увеличение на данъчната тежест в община Кърджали. Към момента на изготвяне на плана за финансово оздравяване, такова увеличение не е предвидено. Съображенията за това са, че всяко увеличение на данъчната тежест, дори да увеличи номиналните постъпления, води до влошаване на показателя за събираемост. Община Кърджали трябва да се съсредоточи приоритетно върху събираемостта и да увеличи осреднената събираемост на приходите от Данък върху недвижимите имоти и Данък върху превозните средства, който показател реално се наблюдава и е заложен като един от критериите, дефинирани в чл. 130а от ЗПФ.

■ **Събираемост на приходите от Данък върху недвижимите имоти и Данък върху превозните средства към 31.12.2018 г.**

Данък	Годишно задълж. в лева	в това число		Издълж. суми в лева	в това число		недобори за 2019 г. в лева
		по облог в лева	недобор в лева		издължава не по облог в лева	изд. по неodobор в лева	
ДНИ	2721470	1795662	925808	1937887	1514241	423646	783 583
ДПС	3426778	2128448	1298330	2130512	1643228	487284	1 296 266
Общо	6148248	3924110	2224138	4068399	3157469	910930	2 079 849

Следва да се има предвид, че по-големите като суми задължения са на юридически лица, които са изпаднали в несъстоятелност или ликвидация, като по този начин се затруднява събирането на дължимите от тях данъци.

М Е Р К И

Планът за оздравяване включва изпълнение на мерки в следните основни направления:

- Оптимизиране на приходите и повишаване на събираемостта като главна мярка;
- Спазване на бюджетната дисциплина;
- Оптимизиране на разходите;
- Оптимизация на структурата и числения състав на персонала.

ОПТИМИЗИРАНЕ НА ПРИХОДИТЕ И ПОВИШАВАНЕ НА СЪБИРАЕМОСТТА

За постигане на по-високо равнище на събираемост на Данък върху недвижимите имоти и Данък върху превозните средства е необходимо да се изготви програма за повишаване на събираемостта. Самоцелното увеличаване на размера на данъците е нежелателно като основна мярка, отчитайки корелацията между увеличаване на данъците и намаляване на събираемостта им. В ЗПФ като критерий е заложен показател за осреднена събираемост спрямо всички общини, а не нетен паричен поток, което е основната причина да се търси повишаване на събираемостта, а като следствие на нея да се увеличи и паричният поток.

С оглед необходимостта от сериозно повишаване на събираемостта на данъчните и неданъчни приходи, за периода на оздравителния план Община Кърджали предприема конкретни мерки:

По отношение на местните данъци и такси:

1. Изпращане на уведомления за доброволно изпълнение на просрочени задължения към община Кърджали;

2. Ускоряване на процеса по издаване на актове за установяване на задължения към община Кърджали;

3. Създаване на механизъм за по-бързо връчване на издадените актове;

4. Запазване на създадените добри практики за плащане на задълженията чрез касите на Изипей, свързване на бюджетните кметства със системата „Акстър – МДТ” за касово плащане на задълженията, Български пощи, както и по интернет чрез Ипей;

5. Редовно извършване на проверки по обекти, извършващи патентна дейност – за подадена декларация и за вярно декларирани данни;

6. Извършване на проверки по имоти за коректно деклариране данни за имота съгласно данни от кадастралната карта.

7. Искане на информация от ЕВН и ВиК относно потребление на ел.енергия и вода в имоти с подадени декларации за освобождаване от ТБО;

8. Служебно образуване на партии на имоти, придобити по наследство съгласно чл.14,ал.6 от ЗМДТ и за имоти, придобити по възмезден или безвъзмезден начин съгласно чл.14,ал.4 от ЗМДТ.

9. Предприемане на действия за принудително събиране на просрочени задължения;

10.Разкриване на възможност за плащане чрез виртуален ПОС терминал през интернет страницата на община Кърджали.

11.Обявяване на списък с длъжници, на основание чл.182,ал.3 от ДОПК, с общо просрочено задължение над 5000лв.

Очаквани допълнителни приходи около един млн.лева средно за периода.

По отношение на приходите от собственост:

1.Проучване и актуване на урегулирани, неурегулирани поземлени имоти и земи по § 4 от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи в гр. Кърджали и населените места в община Кърджали с цел включване на нови обекти за продажба по реда на Закона за общинската собственост в годишните програми за управление и разпореждане с общински имоти за 2019 г., 2020 г.

2.Възлагане изработването на проекти за одобряване на ПУП, ПУП-ПР и др. или за изменение на ПУП, ПУП-ПР и др. с цел обособяване на нови имоти – общинска частна собственост в гр. Кърджали и населените места в община Кърджали и включването им в годишните програми за управление и разпореждане с общинско имущество за 2019 г., 2020 г.

Очаквани допълнителни приходи в резултат на мерките по т.1 и т.2: за 2019г. – 50 000лв.; за 2020 г. - 100 000 лв.

3.Предприемане на ефективни мерки за събиране на дължимите суми от наемателите на общински обекти. При констатирано неплащане на наемната цена за срок по-дълъг от договорения, да се изпращат покани за доброволно плащане и при необходимост да се завеждат съдебни дела за събиране на дължимите суми.

Очаквани допълнителни приходи: за 2019 г. – 50 000 лв.; за 2020 г. – 50 000 лв

4.Поетапно въвеждане на почасово платено паркиране/синя зона/ в централната част на гр. Кърджали. На първи етап: въвеждане на почасово платено паркиране на следните паркинги:

- паркинг на ул. „Джордж Вашингтон”;
- паркинг зад читалище „Обединение”;
- паркинг на бул. „България”, пред А1;
- дворно място пред сградата на бивше училище „Г. Бенковски”, ул. „Републиканска”

Дейността да се осъществява от Общинско предприятие „Озеленяване, благоустройство и чистота”.С оглед на икономии за административни и управленски разходи.

Очаквани допълнителни приходи: за 2019 г. – 40 000 лв.; за 2020г. – 100 000 лв

СПАЗВАНЕ НА БЮДЖЕТНАТА ДИСЦИПЛИНА

1. Ограничаване дофинансирането на делегираните държавни дейности във Функция „Образование” и Функция „Общи държавни служби” и функция „Култура, спорт, почивни дейности и религиозно дело” за сметка на други приоритетни местни дейности;
2. Осъществяване на проверки за спазване на бюджетната и финансова дисциплина съвместно с одиторския екип и финансови контролори;
3. Стриктно прилагане на въведената Система за финансово управление и контрол (СФУК) в община Кърджали.

ОПТИМИЗИРАНЕ НА РАЗХОДИТЕ

Тяхната величина, структура и динамика определят финансовите резултати. Предложените по-долу мерки и действия от общинската администрация биха могли да неутрализират негативните последици.

1. Наблюдение, следене и контрол относно отчитането на измервателната апаратура за ток, вода, горива за всеки общински обект .Извършване на контрол по фактурираната енергия/ток, вода, горива/ по предоставени фактури и своевременно изплащане на средствата за извършените разходи, с цел неначисляване на лихви по забавени плащания. Своевременно уведомяване за допуснати грешки по отчитане и фактуриране на консумираната енергия за възстановяване на надвзетите средства.
2. Ограничаване на разходите, предвидени в културния и спортния календар на община Кърджали за 2019-20 г.
3. Намаляване на предоставените трансфери за дейност на Театрално Музикален Център - Кърджали .
4. Намаляване на предоставените субсидии на спортните клубове, регистрирани по Закона за юридическите лица с нестопанска цел, за периода.
5. Ограничаване на собствените средства за дофинансиране на делегирани държавни дейности. На общински училища, за които е предвидено дофинансиране със собствени средства, същото да се предоставя при извършен вътрешен одит, доказана необходимост и анализ на изпълнението на общинския бюджет;
6. Оптимизиране числеността на персонала чрез оптимизиране/ преструктуриране на звената в общинска администрация, ограничаване назначенията на персонала по ПМС 66, ограничаване назначенията на свободни длъжности.
7. Прекратяване на трудовите и служебни правоотношения с предизвестие от страна на работодателя /орган по назначаване/ с работещите при придобиване на право на пенсия за осигурителен стаж и възраст. Тази мярка да се отнася за всички работещи в бюджетните поделения, финансирани от бюджета на община Кърджали.
8. Засилен предварителен контрол при поемане на задължения за извършване на текущи и инвестиционни разходи;

9. Намаляване на разходите за закупуване на канцеларски материали, офис консумативи и оборудване, телефонни разходи, текущи ремонти;

10. Оптимизиране броя на детските градини на територията на община Кърджали;

За целия период на оздравителната процедура, очакваният фискален ефект от мерките, които община Кърджали възнамерява да приложи за повишаване на събираемостта на приходите и за оптимизиране на някои разходи, възлиза на приблизително 2 310 000 лева. В Приложение №1 са описани подробно мерките и графика за изпълнението им.